

EKPSS Matematik - Ders 3: Bölme ve Bölünebilme

Merhaba. Üçüncü dersteyiz. Bugün matematikteki "Paylaştırma" işlemini, yani Bölmeyi konuşacağız. Ayrıca büyük sayıları bölmeye uğraşmadan, kime tam bölünüp bölünmediğini anlamanın pratik yollarını öğreneceğiz.

(Konu 1: Bölme İşlemi Mantığı)

Bölme, bir bütünü eşit parçalara ayırmaktır.

Zihninizde 10 tane cevizi 2 çocuğa paylaştığınızı düşünün. Her çocuğa kaç ceviz düşer? 5 ceviz düşer.

Burada şu terimleri bilmeliyiz:

10 sayısı "Bölünen"dir: Paylaştırılan mal.

2 sayısı "Bölen"dir: Kaç kişiye dağıtıldığı.

5 sayısı "Bölüm"dür: Kişi başına düşen pay.

Eğer ceviz artarsa, ona da "Kalan" deriz.

(Konu 2: Pratik Bölünebilme Kuralları)

Sınavda uzun uzun bölme yapmamak için şu kuralları zihnimize not edelim:

1. İkiye Bölünebilme: Bir sayının son rakamı ÇİFT ise (0, 2, 4, 6, 8), o sayı 2'ye tam bölünür. Örnek: 14, 500, 78.
2. Beşe Bölünebilme: Bir sayının son rakamı 0 veya 5 ise, o sayı 5'e tam bölünür. Elinizin 5 parmağı var, oradan aklınıza gelebilir. 5, 10, 15, 20...
3. On ile Bölünebilme: En kolayı budur. Sayının son rakamı 0 ise, 10'a tam bölünür.

(Konu 3: Üçe Bölünebilme Sırrı)

Bir sayının 3'e bölünüp bölünmediğini anlamak için son rakamına bakmak yetmez.

Kural şudur: Sayıdaki tüm rakamları toplayın. Çıkan sonuç 3'ün katıysa (3, 6, 9, 12...), o sayı 3'e tam bölünür.

Örnek: 123 sayısı:

Rakamları toplayalım: 1 artı 2 artı 3 eşittir 6.

6 sayısı 3'ün katı olduğu için, 123 sayısı da 3'e tam bölünür.

(Ders Sonu Özeti)

Çift sayılar 2'ye, sonu 0 veya 5 olanlar 5'e, sonu 0 olanlar 10'a tam bölünür. 3'e bölünme için ise rakamları toplarız. Bir sonraki derste kesirli sayıları, yani rasyonel sayıları işleyeceğiz.